

Kdo seje vítr

Od scenáristy
úspěšného
skandinávského
seriálu *Most*

ROSEN
HJORTH & ROSENFELDT
KRITIK

HJORTH & ROSENFELDT HJO

DETEKTIVNÍ ROMÁN HOST

Kdo seje vítr

BRNO 2022

**MICHAEL HJORTH
& HANS ROSENFELDT**

PŘELOŽILA PETRA HESOVÁ

Som man sår

Copyright © Michael Hjorth & Hans Rosenfeldt, 2021

Published by agreement with Salomonsson Agency

Translation © Petra Hesová, 2022

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2022 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-1299-7 (PDF)

ISBN 978-80-275-1300-0 (ePUB)

ISBN 978-80-275-1301-7 (MobiPocket)

*Jen je pověste vysoko
Pomalu je věšte
Ale pověste je vysoko
Prahnu po pomstě
Časně zrána
Zrodila se nula*

„Töntarna“ (Kent)

Jak dlouho už je odsud pryč?

Roky. Několik let. Kolik ale? Určitě míň než deset. Ale to je fuk. Klidně by to mohlo být víc, napadlo ji při pohledu z okna autobusu na známé panorama města.

Co tu vlastně pohledává?

Proč se vrací?

K čemu vlastně?

Uběhlo deset let, no a co? Co jí na tom záleží? Nesejde na tom. Co se stalo s kterýmkoli z těch devěťadvaceti lidí, v jejichž společnosti byla nucena strávit tři roky, ji absolutně nezajímalo. Co teď dělají, jestli mají rodiny, čím se zabývají a kde bydlí.

Kašle na to. Kašle na ně.

A že by někdo z nich měl zájem o ni, si taky nedokázala představit. Pro nikoho z nich nic neznamenala. Vzpomeň si na ni vůbec? Možná někteří. Pár lidí by nejspíš mělo.

Nebo člověk ty, ke kterým se choval hnusně, časem pustí z hlavy? Existují, jen dokud je může trápit, a jakmile už jim ublížit nemůže, zmizí? Třeba nová oběť v každém ohledu nahrazuje tu starou.

Co tu pohledává?

Proč se vrací?

Nebyl to triumfální návrat. Žádná pěkná odvěta. Nemohla si dělat naděje, že se kolem ní shluknou a budou o ní smýšlet líp, protože je známá nebo úspěšná. Nemá jim jak ukázat, zač je toho loket. Z ošklivého kačátka se nevyklubala labuť, jen vyrostlo, zatvrdilo se a stala se z něj ošklivá kachna.

Co tu tedy chce?

Proč se sem vrací?

Snad jen dát jim najevo, že žije, že má odvalu, že se jim nepodařilo ji zlomit. Jenže je to vážně pravda? Kdoví, jak by její život vypadal, kdyby se ty roky odvíjely jinak. Lépe. Kdyby se daly snést.

Bez trojlístku, který se rozhodl, že ona jim vůbec nestojí za to. Chovaly se k ní, jako by byla vzduch. Úplná nicka.

Bez mlčícího davu, co byl tak nejistý a tolik se bál, aby nedopadl jako ona, že to všechno umožnil.

Bez Mackeho s Philipem.

Ne, do toho se pouštět nebude. Ne teď. Ještě ne. Potlačila je: myšlenky, jména, tu osudnou noc. Oni tam budou, připomněla si. Uvidí se s nimi. Dneska večer. Na mejdanu, nebo jak by se to dalo označit. Rozhodně ne jako shledání. Na to, aby se člověk s někým shledal, je třeba cítit nějakou sounáležitost. Budou tam.

Možná přece jen přijela právě kvůli tomu.

Kvůli snu.

Neustále se jí vracel.

Poprve tu noc poté, co dostala pozvánku. A když ji posléze přijala, začal se jí zdát častěji. Sen, v němž přišlo zadostiučinění. Kdy se postavila sama za sebe. Konečně dostali, co si

zasloužili. Občas býval tak skutečný a živý, že se probouzela s vítězoslavným pocitem. Ten samozřejmě zmizel, jakmile vstala a vrátila se do reality.

Autobus projel kolem cedulí hlásajících, že právě vjíždějí do Karlshamnu. Jsou zpátky ve městě, odkud odjela, které opustila. Utekla. Pocit tíhy v žaludku, kterou připisovala výčtkám a úzkosti, bude ve skutečnosti něco jiného, namlouvala si. Rozhodnost. Očekávání. Zvolna narůstající nenávisť, kterou tak dlouho potlačovala, ale teď ji hodlala nechat sílit.

Proto je zpátky.

Kvůli tomu sem přišla.

Vrátit úder.

Ulice Kungsgatan.

Angelica Carlssonová se ani nenamáhala potlačit spokojený úsměv. V Karlshamnu sice existovaly větší a luxusnější rezidence, hezčí byty i apartmá a exkluzivnější adresy, jí se ovšem po necelých čtyřech měsících v podstatě podařilo nastěhovat do velkého třípokojového bytu v ulici Kungsgatan. To vůbec není špatné.

Sto dvanáct dnů poté, co se s Nilsem seznámila.

A sto třináct od chvíle, kdy ho kontaktovala na jedné z mnoha internetových seznamek, kde byla registrovaná a které navštěvovala pravidelně. Byl o sedmáct let starší. Vypadal mile, rozvedený, měl dospělou dceru a jeho profil působil dokonale. Přesně takového muže hledala, byť jistotu člověk samozřejmě mít nemůže. Teprve na pátém nebo šestém rande jí došlo, že kápala na toho pravého. Se sklopenýma očima mu trochu ostýchavě položila dlaň na jeho a špitla, že doufá, že by se mohli setkávat častěji... Vážně by ráda... kdyby se mezi nimi zrodilo

něco víc. Nils se trochu rozpačitě zasmál a jistě by neurčitě rozhodl rukama, kdyby ho zrovna za jednu z nich nedržela.

„Co by sis na mně vzala?“

Nedopustila, aby se radost, která se drala na povrch, projevila v její tváři. Jen mu s vážným pohledem sdělila, že je hlupáček, a zeptala se, proč sám sebe shazuje, když se zdá být tak úžasně milý chlap. Proto s ním přece chce trávit víc času. Ten večer šli ruku v ruce k němu domů. To bylo poprvé, kdy se ocitla v bytě na Kungsgatan.

O pár týdnů později uvedla na scénu Dicka.

Svého bývalého přítele a naprostého idiota.

S Nilsem se sešla po práci u něj doma, sklíčená a rozržitá. Samozřejmě si všiml, že je něco v nepořádku, ale ona o tom mluvit nechtěla. Nemínila ho do ničeho zatahovat. Toho se držela, dokud jí nezačalo připadat, že Nils je krůček od toho doopravdy vyslyšet její prosby a přestat se vyptávat.

A tehdy mu všechno zdráhavě vyklopila.

Než s tím byla hotová, den se stačil přehoupnout do noci.

A to už Nils věděl, že si Dicka narazila jako mladá naivka, okouzly ji jeho velkolepé, nerealistické plány, bláznivé výstřelky a bezstarostný životní styl, přičemž pod tou lehkou, šarmantní fasádou skrýval temnou stránku a touhu ovládat druhé. S očima plnými slz se Nilsovi svěřila, že po několika letech otěhotněla, jenže Dick dítě v žádném případě nechtěl, dal jí ultimátum, a nakonec ji jen několik měsíců po potratu stejně odkopl. Nils ji na pohovce objal, ona si osušila slzy a nechala se utěšit. Začala dumat, kudy na to jít dál, ale Nils jí nahrál otázkou, proč si na Dicka vzpomněla zrovna dneska, zrovna teď.

Stalo se snad něco? On se ozval?

No právě. Právě že ano.

Prohlásila, že jí před několika lety znovu vstoupil do života. Začal jí nadbíhat. Prý mu chyběla a moc lituje toho, jak s ní zacházel. Došlo mu, že se choval špatně. Od té doby ale

dozrál, a tak by rád věděl, jestli by to spolu zase nemohli zkusit. Prosil na kolenou. A ona mu na to skočila. Věřila, že se doopravdy změnil a že jí dokáže poskytnout zázemí, po kterém touží.

Začalo to dobře, asi po půlroce se rozhodli bydlet spolu a pořídili si v Göteborgu byt. Jenže už po několika měsících se začala drát na povrch jeho temná, žárlivá stránka. Tentokrát začal být násilnický. Ona v sobě nějak vydolovala sílu se od něj oprostít. A neexistuje, aby se mu podařilo ji po něčem takovém přemluvit k návratu. Ať si říká, co chce, a slibuje třeba hory doly. S Dickem skoncovala. Jenže on s ní ani zdaleka ne. Pravidelně se jí ozýval se svými požadavky, vyhrožoval a vydíral ji, dělal všechno možné, jen aby jí zkomplikoval život. Teď se jedná o něco ohledně půjčky na göteborgský byt, není si jistá, protože když začal nadávat, položila mu telefon a jeho číslo zablokovala. Přesto se mu však povedlo dostat se jí pod kůži.

Proto byla po příchodu sem tak skleslá, i když by měla být šťastná a spokojená. Se životem i s ním. S Nilsem.

Tu noc spolu poprvé spali. Potom se mu rozplakala v náručí. Pověděla mu, jak je ráda a vděčná za to, že se potkali. Cítí se s ním v bezpečí, opečovávaná.

„Já o tebe pečuju rád,“ pošeptal jí a něžně ji pohladil po vlasech. Beze slova se k němu přitulila. Přesně tohle chtěla slyšet.

V průběhu následujících týdnů se k němu víceméně nastěhovala. Chodila častěji a na delší dobu, začala si nosit rezervní oblečení na den či dva, vyčlenil jí poličku, šuplík, udělal pro ni místo ve skříni. Po jeho bývalé ženě zatím ani vidu ani slechu, dcera o Angelice sice věděla, ale podle všeho jí nevadilo, že si otec našel někoho nového. Ne že by se Nils s dcerou stýkali kdovíjak často, zavolali si tak maximálně jednou za čtrnáct dnů. Za tu dobu, co Angelica v bytě bydlela, Nilsova dcera ani jednou nepřijela na návštěvu, přestože bydlela slabé dvě hodinky cesty v Helsingborgu.

Angelica došla posledních pár metrů ke vstupním dveřím. Spokojený úsměv musí pryč. Nahradí ho obavy a úzkost. Je načase přistoupit k dalšímu kroku. Dnes se jí zase ozval Dick. Vyhrožoval policií, finančním úřadem a kdovíčím ještě. Nerozuměla mu úplně přesně, ale šlo o něco v tom smyslu, že hodlá prodat göteborgský byt a že ona mu snad dluží peníze či co.

Nahoru přijde celá rozrušená a uplakaná a bude potřebovat útěchu, kterou jí dokáže poskytnout jen Nils. A dostane ji. Jenže dnes večer jí to klid nedodá. Dick po ní chce dvě stě třicet pět tisíc korun. Což je hrozně, hrozně moc peněz. Kde by je vzala?

Potud zněl plán jasně a dál se bude muset zařídit podle momentální situace. V ideálním případě jí Nils rovnou, dobrovolně nabídne, že jí půjčí, aniž by cokoli zpochybňoval nebo si něco ověřoval. S největší pravděpodobností navrhne obrátit se na advokáta, možná na policii. V takové chvíli by musela odvést jeho pozornost, postupovat pomalu a opatrně mu vnuknout myšlenku, že to on by mohl být tím, kdo jí pomůže se jednou provždy osvobodit. Princ na bílém koni. Půjčka. Částka, kterou on může postrádat, zato pro ni je to otázka bytí a nebytí.

Alespoň do chvíle, než se objeví nějaký nový problém a ona bude potřebovat víc.

Angelica strčila klíč do zámku a zavřela oči. Cítila, jak se jí do nich derou slzy. Je sakra dobrá.

Cvičení dělá mistra.

Když oči znovu otevřela, zbývala jí ze života sotva jedna osmina sekundy. Projektíl vyletěl z hlavně rychlostí téměř osm set metrů za vteřinu. Víc než dvakrát rychleji než zvuk, takže Angelica ani nestihla zaslechnout dutou ránu, než ji střela zasáhla do spánku a ona se na své milované Kungsgatan poroučela k zemi.

Kerstin Neumanová
Bernt Andersson
Angelica Carlssonová
Philip Bergström
Aakif Haddad
Lars Johansson
Ivan Botkin
Annie Linderbergová
Peter Zetterberg
Milena Kovacsová

Třetí tělo, třetí vražda.

Vanja se ohlédlá po sanitce, která beze spěchu projížděla uzavřenou ulicí Kyrkogatan, kde se za modro-bílou policejní páskou shromáždil shluk zvědavců. Několik lidí si mobilním telefonem fotilo či natáčelo, jak žluto-zelené auto se zhasnutým modrým majákem a bez houkačky vyráží k nejbližší nemocnici s márnicí. Vanja neměla tušení, kde leží, na to se ve městě ještě dost nevyznala. Zato Ursula ano, protože se tam byla podívat na první dvě oběti, aby si sama udělala představu o jejich zraněních. Jinak o nich věděli jen to, co se dočetli ve spisu, když jim místní policie na stanici vyšetřování oficiálně předávala.

První z nich, asi šedesátiletá Kerstin Neumanová, byla zastřelena. Patrně ve chvíli, kdy si šla do schránky u hlavní silnice vyzvednout poštu. Neměli se čeho chytit, protože malý statek, kde o samotě žila, stál stranou, nějakých deset kilometrů od městské zástavby. Samotu zvolila záměrně, pochopila Vanja, když se s případem obeznámila blíž. Sice jí nikdo nevyhrožoval přímo, ale všichni — nebo přinejmenším

skoro všichni — v Karlshamnu o Kerstin Neumanové věděli. Věděli, co udělala. Lépe řečeno v čem byla namočená, protože oficiálně nikdy nebyla pohnána k zodpovědnosti. Šlo o nehodu autobusu.

Oběť číslo dva se jmenovala Bernt Andersson, bylo mu třiapadesát, ovšem na fotografiích, které visely na nástěnce v jejich improvizované kanceláři v nedaleké budově policejní stanice, působil minimálně o deset let starší. Důsledek těžkého života. Pěknou řádku let totiž jel ve všech myslitelných návykových látkách. Podle svědectví lidí, kteří ho občas zahlédli projíždět kolem v Asarumu, kde bydlel, se v poslední době jednalo hlavně o alkohol. Pro policii byl známá firma. Strávil nespočet nocí na místní záchytce, předvedli ho za narušování veřejného pořádku a obviněn byl i z držení drog, ale pokaždé vyvázl s pokutou. Padlo i několik trestních oznámení za krádeže a domácí násilí na ženách, u nichž se mu čas od času podařilo přechodně zabydlet.

Avšak žádný rozsudek.

Našli ho ležet na cvičebním náradí na workoutovém hřišti u lesa, tři dny po vraždě Kerstin Neumanové. Po střele do spánku byl na místě mrtev a ukázalo se, že v obou případech šlo o jednu a tutéž pušku.

Právě tehdy místní policejní velitelka Krista Kyllönenová dokázala přesvědčit své nadřízené, aby k případu povolali státní kriminálku. Po necelém týdnu vyšetřování se k něčemu takovému obvykle nepřistupovalo, jenže v obou případech se jednalo o střelbu ze zálohy a neexistovali žádní svědci, kromě projektilu ani žádný technický materiál, žádné prázdné nábojnice, stopy pneumatik, ani záznam podezřelého na některé z té hrstky kamer rozestých po městě.

Neměli se čeho chytit a potřebovali pomoc.

Bylo by přehnané tvrdit, že se ocitli ve městě sevřeném hrůzou, ale třetí oběť střelby v průběhu osmi dnů bezpochyby obavy a strach přiživí a odsud už není daleko ke vzteku.

Vanja si povzdechla. Mohla by se z toho vyklubat pěkná noční můra. To se nesmí stát. Byla pod drobnohledem. Jednalo se o její první vyšetřování na pozici vedoucí Státní komise pro vyšetřování vražd, kterou převzala v prosinci.

A nahradila tak Torkela.

Znovu zalétla pohledem do horní části ulice, k policejním zábránám na křižovatce s ulicí Södra Fogdelyckegatan. Vanja neměla ponětí, co *fogdelycka* znamená a jestli to vůbec je opravdové slovo. Znělo smyšleně. I tam postávali zvědavci, ale nebylo jich tolik a ani telefony nedrželi v ruce v takovém počtu. Nacházeli se dále od místa činu, takže nebylo tak snadné pořídít fotku, na níž by bylo vidět něco zajímavějšího než obyčejnou ulici v malém městě. Teoreticky mohli zahlédnout Ursulu, která právě v podřepu fotografovala místo, kde ležela oběť. Podle údajů z řidičského průkazu nalezeného v kapse kabátu šlo o devětatřicetiletou Angeliku Carlssonovou.

„Vanjo?“

Když se otočila, uviděla, že k ní míří Carlos. Byl začátek dubna, slunce se sice klonilo k obzoru, ale zima nebyla, přinejmenším ne taková, jak by si člověk mohl při pohledu na Carlose Rojase myslet. Čepici měl naraženou přes uši, na rukou rukavice s podšívkou a z naducané péřové bundy mu vykukovala šála. Vanje bylo jasné, že pod ní se skrývá pletený svetr, flanelová košile a tričko, a celkem by si vsadila i na to, že pod značkové džíny si kolega natáhl podvlékačky.

Carlos byl nejnovějším přírůstkem její skupiny. Poprvé spolu pracovali v Uppsale, kde byli na stopě sériovému násilníkovi. Vanja se snažila na ony týdny v říjnu před třemi a půl lety nemyslet. Tehdy stačilo málo a zařadila by se mezi oběti. Tolik hrůzy a jeden z nejpodivnějších případů, které kdy vyšetřovala, ovšem právě tehdy se spolu s kolegy ze státní kriminálky seznámili s Carlosem. A když Torkel skončil — *byl odejit*, opravila se v duchu —, nezbylo jim než přibrat do týmu dalšího člověka. A tím člověkem byl Carlos. Kolegiální,

schopný, pracovitý a pečlivý. Měl spoustu vlastností, jichž si Vanja cenila, a to zejména teď, když ona nesla hlavní zodpovědnost za všechno, co jim přistálo na stole. Ale byl to zmrzlík. Zimou trpěl neustále, bez ohledu na okolní teplotu.

„Co se děje?“ zeptala se, když k ní Carlos došel.

„Mluvil jsem tam nahoře s paní,“ ukázal směrem, kde přes ulici na vyvýšenině obehnané černým kovaným plotem stála zvonice. „Tvrdí, že prý toho střelce slyšela.“

„Slyšela?“

„Přesně tak. Chceš to s ní probrat?“

Vanja se zamyslela. Chce se svědkyní mluvit? Nejspíš se dozví jen to, že žena zaslechla hlasitou ránu. Ale měla by za ní zajít. Nesmí nechat kámen na kameni.

Následovala Carlose do kopce k béžově omítnuté zvonice, u níž by člověk čekal, že bude součástí kostela, avšak stála na kopci osamoceně, přičemž k nejbližšímu svatostánku to bylo přes půl bloku. Z trávníku tu a tam vyrůstaly trsy narcisů a zdálo se, že co nevidět rozkvetou. *Jaro tu pokročilo víc než ve Stockholmu*, pomyslela si Vanja a rázem si připadala jako důchodkyně. Něco takového by mohl pronést její otec. Tedy jeden z nich, Valdemar. Ten, jehož vždycky považovala za neodmyslitelnou součást svého života, ale po mnoha peripetiích, lžích a odhaleních se přestali stýkat.

Neulehčovala to ani skutečnost, že seděl ve vězení.

Byl to naopak Sebastian Bergman, komu se teď čas od času ozývala, přestože se celá léta všemožně snažila se ho zbavit. V poslední době mezi nimi kupodivu vznikl téměř normální vztah. Zvláštní, jak se život ubírá různými cestami. A stála za tím její dcerka. Amanda. Sebastianova vnučka. V červenci jí budou tři. Vanja se vytrhla z myšlenek a potlačila stesk, který se hlásil o slovo, jakmile na Amandu jen pomyslela, což bývalo každou chvíli.

Žena, jež na ně čekala, měla vedle sebe postavenou hnědě kostkovanou nákupní tašku. Bylo jí kolem padesáti a krátce

zastřížené vlasy měla samý zub — podle Vanjina odhadu nejspíš následkem zákroku doma v koupelně před zrcadlem —, oblečení sice měla neroztrhané a čisté, ale přesto působila trochu omšele. V ruce držela kovové kleště na sbírání odpadků a nákupní tašku měla už zpola plnou prázdných plechovek a PET lahví. Vanja se svědkyni představila jménem a hodností a vybídla ji, aby začala mluvit.

„Už jsem to říkala tamhletomu,“ kývla žena směrem ke Carlosovi. „Přijdu sem — po večerech se tady schází mládež, takže se tu dobře hledají plechovky — a najednou slyším ránu.“

Vanja v duchu zaklela. Klidně mohla nechat Carlose, ať to s ní vyřídí sám. Měla si určit priority. Rozdělit úkoly. Torkel to uměl.

„Ránu?“

„Jako výstřel.“

„A víte, odkud vyšla?“

„Ne, šlo to jakoby ozvěnou mezi barákama.“

Vanja se rozhlédla kolem. O žádném „mezi barákama“ tu nemohla být řeč. Na začátku ulice sice bylo vidět dva nízké dřevěné domky a asi o třicet metrů dál směrem k parčíku, kde teď stáli, velkou červenou budovu se zřetelným nápisem *Církevní spolek*, ale na druhé straně ulice se ve své majestátnosti osaměle tyčil jediný třípatrový kamenný dům. Zvuk se tu neměl od čeho odrážet.

„A neviděla jste, že by odsud někdo utíkal pryč?“

„Ne.“

„Takže žádný pohyb? Nemusel běžet. Žádné odjíždějící auto?“

„Ne, ale slyšela jsem tu ránu.“

„Díky. Kolega s vámi probere podrobnosti, kdybychom s vámi potřebovali znovu mluvit. Děkujeme za pomoc.“

Vanja se vydala ulicí zpátky dolů. Rozhlížela se. Odkud se mohlo střílet? Z některého z domů ve vedlejších ulicích, které policie uzavřela? Možná. Případně odněkud z parku, z něhož

právě odcházela, ale to už se tak pravděpodobné nejevilo. Příliš málo stromů poskytujících úkryt, málo vzrostlých hustých keřů. Za denního světla by to bylo riskantní. Vlastně bylo zbytečné spekulovat, když nevědí, pod jakým úhlem se střílelo, a nejspíš se to ani nedozvědí, protože nebylo zřejmé, v jaké pozici Angelica Carlssonová stála, když dostala zásah. V zámku modrých domovních dveří vězel klíč, což by naznačovalo, že se chystala vejít dovnitř. Pokud stála před nimi, musela střela přilétnout odněkud zprava. Tedy z ulice Södra Fogdelyckegatan...

Nemá někoho poslat, aby obešel sousedy v obou žlutých domech na rohu, odkud je výhled na místo činu? Co by udělal Torkel?

Než dospěla k rozhodnutí, došla ulicí až k domu s modrými dveřmi, odkud se právě vynořil Billy a pospíchal za ní. „Už vím, kam měla namířeno.“

Jakmile Vanja do bytu ve druhém patře vkročila, přepadl ji pocit, že není u Angeliky doma. Za ty roky už viděla spousty domovů — ať už patřících obětem, pozůstalým, nebo pachatelům — a tentokrát měla ihned dojem, že tady žena nebydlela. Nedokázala přesně říct proč, ale připadalo jí to tam... tak nějak dotažené do konce. Jako by někdo vyrazil do obchodu s nábytkem, nakoupil všechno potřebné, ani víc, ani méně, a dál to neřešil. Žádné doplňky, nic osobního, nic co by přidal či odebral. Prostě se spokojil se stávajícím stavem věcí způsobem, který Vanje vnitřně připadal neženský. Možná z ní mluvily předsudky, ale přesto se jí zdálo, že byt před jejímá očima je výsledkem rychlého — mužského — řešení situace po rozvodu.

Na pohovce seděl chlapík, který se podle Billyho jmenoval Nils Fridman. Zhruba šedesátník v béžových plátěných kalhotách a kostkované košili a s řídnoucími prošedivělými vlasy, jemně se po bledých tvářích řinuly slzy. Na skleněném konferenčním stolku před ním stála netknutá sklenice s vodou. Ruce muži visely podél těla, ramena měl svěšená a zdálo se, že musí vynaložit veškerou sílu, aby zůstal sedět zpříma. Vanja se znovu představila s otázkou, zda jí Nils zvládne odpovédět na několik dotazů. Nils přikývl, odkašlal si a vylovil z kapsy látkový kapesník toho druhu, o němž se Vanja domnívala, že nikdo pod osmdesát let věku už ho nepoužívá. Letmo si osušil zmáčené tváře, vysmrkal se a zastrčil kapesník zpátky do kapsy.

„Jmenuje se ta žena, kterou jsme našli před domem, Angelica Carlssonová?“ zeptala se Vanja a posadila se na okraj jediného křesla, které v místnosti stálo.

„Ano.“ Při zaslechnutí jejího jména Nilsovi opět vhrkly do očí slzy, ale kapesník tentokrát zůstal schovaný.

„A byla na cestě za vámi?“ Opět spíš konstatování než otázka a opět souhlasné přikývnutí.

„Ona tady bydlela? Nebo odkud jste se s ní znal?“

Nils popotáhl a několikrát polkl, jako by si chtěl být jistý, že mu neselže hlas. Pak upřel na Vanju uplakané oči.

„Měli jsme spolu vztah,“ zahuhňal. „Občas u mě pobývala.“

„A kde bydlela, když zrovna nebyla u vás?“ zajímala se Vanja a koutkem oka zahlédla, jak si Billy začal dělat poznámky. Nils se nadechl k odpovědi, ale pak se zarazil, jako by se zamýšlel, a na čele mu naskočila vráska.

„Ona... má byt někde směrem na Bräkne-Hoby... Ronneby nebo tam někde...“

„Vy jste u ní nikdy nebyl?“

„Ne, většinou jsme byli tady. Vlastně vždycky, když jsme zrovna nešli někam ven.“

Poslední slova pronesl zvolna a Vanje připadalo, jako by si právě uvědomil, že je poněkud zvláštní ani jednou nezajít k Angelice domů, a dokonce vůbec nevědět, kde bydlí.

„Jak dlouho jste se stýkali?“

„Potkali jsme se koncem prosince na jedné takové internetové seznamce.“

„Takže skoro čtyři měsíce.“

„Ano.“

„Ale u ní doma jste nikdy nebyl.“

„Nebyl.“

Vanja s Billym si vyměnili pohled. Skutečnost, že Angelica Nilse ani jednou nepozvala k sobě, naznačovala, že ho tam nechce, což mohlo znamenat, že něco skrývala. Zkrátka tu bylo něco, o čem Nils neměl vědět.

„A adresu znáte?“

„Bohužel ne.“

„Nic se neděje, my si ji najdeme.“ Vanja se odmlčela. Při pohledu na zdrceného muže si uvědomila, že následující otázka pro něj bude ještě náročnější. Naklonila se k němu a trochu ztišila hlas. „Nevíte o něčem, co by vysvětlovalo, proč byla zavražděna?“

Nils jen znovu zavrtěl hlavou a do očí mu samozřejmě vstoupily slzy, jako by pro něj každá připomínka její smrti byla neúnosná. Znovu vytáhl kapesník a celá předchozí procedura se opakovala: osušit slzy, vysmrkat a zpátky do kapsy. Vanju bezděčně napadlo, jestli má Nils nějaký systém zajišťující, že si do očí nezanese obsah nosu, ale pak tu myšlenku zahnal. Musí se soustředit na podstatné věci.

„A nebyl to ten, co zastřelil ty další dva?“ vypravil ze sebe nakonec Nils.

„Možná,“ připustila Vanja. „Nezmínila se vám někdy, že by jí někdo vyhrožoval, pronásledoval ji nebo něco podobného? O ničem takovém nemluvila?“

„Akorát o tom Dickovi,“ pronesl Nils zamyšleně.

„Kdo je Dick?“

„Její bývalý přítel. Žili spolu v Göteborgu a pořád jí čas od času komplikoval život.“

„V jakém ohledu?“

„Volal jí, že prý mu dluží nějaké peníze, vyhrožoval jí policií, finančním úřadem a tak.“

Vanja se znovu ohlédla po Billym. Došlo jí, že se jejich myšlenky ubírají stejným směrem. Kolega vzal do ruky telefon a šel ven zjišťovat, co se dá najít o zmíněném Dickovi.

„A nevíte, jak se jmenuje příjmením?“ otočil se k nim ještě ve dveřích.

„Ne, říkala jen Dick.“

„Dobře. Díky.“

Vanja chvíli mlčky uvažovala. Bývalý přítel. To nikdy není dobré znamení. Výhrůžky, zranění či úmrtí mnoha žen má na svědomí nějaký muž, se kterým měly blízký vztah. Děje se to až příliš často. Každoročně.

Žárlivý expřítel. To je klidně možné.

Existuje v tom případě vazba na ostatní zastřelené, nebo měly první dvě vraždy zakrýt, že jedinou skutečně zamýšlenou obětí byla celou dobu Angelica? Když si Vanja teorii sama pro sebe zformulovala, znělo jí to celé hrozně přitažené za vlasy. Věděli toho příliš málo, především o samotné Angelice, ale vlastně to platilo pro celý případ. Nevědí nic.

„A nevíte o něčem dalším, co ji tížilo nebo z čeho měla obavy?“

„Ne, ona byla neustále tak veselá... tak láskyplná, hodná...“ Nilsovi se znovu zlomil hlas a tentokrát nedokázal potlačit vzlyknutí. Vanja letmo spočinula pohledem na pohovce, Nils Fridman už jim asi s ničím dalším nepomůže. Alespoň ne teď.

„Je někdo, komu bychom mohli zavolat, aby vám přišel dělat společnost?“ zeptala se a zvedla se z křesla. S úlevou seznala, že Nils znovu zavrtěl hlavou. Chtěla se co nejrychleji

vrátit do kanceláře v honosné budově policejní stanice v ulici Erik Dahlbergsvägen. Potřebovala být o samotě, zamyslet se a vytvořit strategii, jak postupovat dál a jak posunout vyšetřování kupředu. Je to její zodpovědnost. To platilo poprvé a tížilo ji to.

Dost na tom, že už mají tři oběti.

Za každou cenu chtěla zabránit tomu, aby k nim přibyla čtvrtá.

Ubožáci. Všichni do jednoho. Naprostí ubožáci.

Julii bylo zle z toho, jak lehce vklouzli zpátky do starých rolí. Bez odporu, jakoby nic, jako by se zastavil čas. Ty obyčejné, cílevědomé, schopné holky, které určitě vychodily vysokou a teď mají dobrou práci, kariéru, rodinu a spořádaný život, se shlukly u jednoho konce stolu. S nimi seděli bývalí špti, potažmo normální kluci. A oblíbené holky se držely poblíž populárních kluků, kteří se roztahovali, vysáli z místnosti všechn vzduch, pili jednu skleničku za druhou a co chvíli se ozvalo: „Pamatujete, jak...“, následované vzpomínkou na nějakou ničemnost a ponížení týkající se některé z osob opodál. Dotyčný pak reagoval křečovitým úsměvem a nuceným smíchem, nechce přece kazit atmosféru, vždyť si dokáže udělat trochu legraci sám ze sebe. Navíc ví, kde je podle starých pořádků, které se jako kouzlem na jeden večer znovu obnovily, jeho místo.

Nejhorší byl Macke. Samozřejmě.

Král deváté bé.

Vypadal úplně jako dřív. Vlastně trochu přibral, vzorovaná košile se mu pod nepadnoucím sakem napínala přes břicho. Asi se pár let přejídal a trochu moc pil, odhadovala Julia.

Kudrnaté světlé vlasy s nádechem dozrzava, rozplácly nos rostlý po zlomenině, tenké rty a ohavný knír. Tytéž modré oči, z nichž — kam až její paměť sahala — nikdy nevyzařovala vřelost ani vládnost.

Pořád stejně ůrvanej debil.

Tichá většina z něj má pořád stejně nahnáno a holky z Trojlístku jsou z něj pořád stejně pryč a nahlas se smějí jeho vtipům, připíjejí si s ním a chodí si mu sedat na klín.

Zabloudila pohledem směrem k Philipovi. Během večeře se držel nezvykle stranou. Vypadalo to, že si chce sednout někam dál od Mackeho, ale když na to Král přišel, musel změnil plány.

„Fille!! Kurva, Fille!! Přece nebudeš trhat partu!!“

Na okamžik se zdálo, že se Philip chystá něco namítnout a zůstane sedět na místě, které si vybral. Macke se ovšem nedal, strhl na svou stranu Trojlístek, který začal skandovat „Fil-le! Fil-le! Fil-le!“ a Philip se nakonec s odevzdaným přitakáním omluvil své společnosti, vstal a za halasného pokřiku si přisedl. Sice to nikdo neřekl nahlas, ale to ani nebylo nutné.

Přece nebude sedět s nulama.

Se spodinou Grundvikovy základní školy.

Julia dorazila do hotelu mezi prvními. Vešla do velkého prostoru ve druhém patře — podle nablýskané mosazné destičky vedle vysokých dvoukřídlých dveří se jednalo o taneční sál —, který měl pro dnešek sloužit jako svého druhu salonek, kde se měli družít a popíjet, dokud nedorazí ostatní a nepůjdou se posadit do další místnosti k večeři. Julia tu byla poprvé. Věděla, že se tady v deváté třídě konal rozlučkový večírek, kam tenkrát nešla. U stropu se vyjímaly tři masivní křišťálové lustry, ohromná okna lemovaly těžké saténové závěsy a vedly odsud velké prosklené dveře na terasu, která snad kdysi, když hotel postavili, nabízela jakýs takýs výhled, ale pak naproti přes ulici vyrostla stejně vysoká administrativní budova a pohled

dolů člověku evokoval zapadlé uličky s kontejnery a popelnicemi jak z amerického filmu. Na jedné straně sálu se rozkládalo malé jeviště, u nějž se nikdo ani nenamáhal zakrýt zjevnou skutečnost, že na místě přibýlo dodatečně, a stál tam i provizorní bar s řadou barových stolů, kde si hosté mohli vybrat z nabídky pivo, víno nebo gin s tonikem. Julia se rozhodla pro to poslední a pak si šla s drinkem v ruce stoupnout do kouta a sledovala, jak se prostor plní dalšími příchozími, kteří se objevovali většinou v menších skupinkách po čtyřech až pěti. Taxík nebo dva. Očividně se někde sešli předem a jeli spolu. Julii se nikdo neozval, jestli by se nechtěla přidat. Spíš pro ukrácení dlouhé chvíle než z nutnosti se vydala na toalety.

Před zrcadlem tam stála Janet, jedna z členek Trojlístku, a právě si vylepšovala už tak silnou vrstvu make-upu.

„Julia!“ vypískla bezděčně tím otravným, vysokým hlasem, kterým se holky mezi sebou očividně zdraví, když se trochu namažou.

„Jo,“ opáčila stručně Julia a všimla si, že si Janet okamžitě uvědomila svou chybu. Ona si takové srdečné, uječené přivítání nezaslouží.

„Máš fialový vlasy,“ podotkla Janet, když ji sjela pohledem od hlavy až k patě.

„Já to vím.“

Nic dalšího zjevně za povšimnutí nestálo. Janet zastrčila lesk na rty zpátky do kabelky a beze slova odešla. Když se Julia vrátila zpátky do sálu, přidaly se k Janet obě zbylé členky Trojlístku a hladina hluku se rázem o několik decibelů zvedla.

Nepřišlo tolik lidí, kolik čekala. Z devětatvaceti spolužáků se jich tu objevilo jen devatenáct. Účast v ostatních třídách a vedlejší škole byla zhruba obdobná, takže tam mohlo být všehovšudy nějakých sto třicet hostů.

S ní se dal do řeči málokdo. A když už to někdo zkusil, vzápětí ho to přestalo bavit, protože ona se vůbec na nic neptala

a neprojevila o jeho život nejmenší zájem. Nepřišla tam s nikým znovu navazovat styky ani si dělat nové přátele. Přišla říct pravdu. Zkazit jim náladu. V tom je tak trochu přeborník. Vypila toho víc než obvykle. Říkala si, že by jí to mohlo pomoci dodat odvalu. Jako v tom snu. Byla v něm opilá? Na tom nesejde. Teď opilá je.

„Julie?“

Otočila se po hlase. Byl to chlapec, o pár let mladší než ona a ostatní. Měl světlé, po stranách vyholené vlasy, laskavé hnědé oči, a když se usmál, bylo vidět křivé přední zuby. Na číšnícké uniformě si všimla jmenovky: RASMUS. Přesto jí chvíli trvalo, než ho poznala. Když zaznamenal její prázdný pohled, řekl:

„To jsem já, Rasmus. Grönwall.“

„Jo, já vím. Nejdřív jsem tě nepoznala, ale teď...“

„Jasně, už je to dávno.“

„Ty tady pracuješ?“

„Jenom na výpomoc. Když je potřeba.“

„A co jinak děláš? Studuješ, nebo jak?“

„Ne, dělám v supermarketu, na kase. Zatím nevím, do čeho se pustit dál. A co ty?“

„Studuju. Jsem na právech v Lundu. Pátý semestr.“ Rozhodla se, že právě téhle lži se bude dnes večer držet, děj se co děj.

„Nečekal bych, že se tady ukážeš.“

„Ani já ne, ale... nakonec jsem přišla.“

Rasmus už se dál neptal, jen přikývl a rozhlédl se po salonku, kde začínalo být čím dál rušněji. Úměrně tomu, jak se množily návštěvy na baru.

„Je tu dost lidí,“ podotkl. „Musím zpátky do práce.“

„Ráda jsem tě viděla,“ řekla a uvědomila si, že to myslí vážně.

„Já tebe taky. Nejspíš na sebe ještě narazíme.“

Pak odešel. Julia se dívala, jak cestou sklízí z okolních stolků sklenice a lahve. Rasmus Grönwall. Rebečin mladší bratr. Kdy se viděli naposledy? Tak před osmi, před devíti lety, a to

mu bylo... čtrnáct. To by mohlo odpovídat. Už si vzpomíná. Potkali se v autobuse. Hrozně se těšil, až mu konečně bude patnáct, aby si mohl udělat papíry na moped. Většina jeho kamarádů slavila narozeniny na jaře, ale on až někdy na podzim.

Když se naposledy viděli doopravdy — ne jen letmo někde v autobuse —, muselo mu být tak kolem jedenácti. Na Rebečině pohřbu. A možná ještě párkrát potom. Bez Rebeky jaksi najednou nemělo význam, aby ke Grönwallovým chodila.

Z myšlenek ji vytrhl pohled jednoho z přítomných mužů v obleku, který zamířil směrem k ní. Philip. Na setkání s ním není připravená. Ještě ne.

„Ahoj,“ pozdravil a zůstal stát pár metrů od ní. Beze slova. Čelem k davu, ne k ní. Julia si ho po očku prohlížela. O co mu jde? Proč tu takhle postává?

„Jak se vede?“

„Dobře.“

Nic víc. Žádné „A co ty?“ nebo „Jak ty se máš?“, případně jakákoli jiná známka zájmu vyvízející k dalšímu pokračování rozhovoru.

„Nechceš něco na baru?“

„Všechno mám.“

„Tak fajn.“

Philip vykročil, načež se zastavil a s vážným pohledem se otočil směrem k ní. Jako by ho něco tížilo. Vypadalo to, jako by měl něco na srdci, ale pak to spolkl. A najednou byl pryč.

Ozvalo se zazvonění zvonku a někdo ze zaměstnanců hotelu nebo snad firmy, která večírek zajišťovala, je všechny přivítal a uvedl do sálu k večeři. Zasedací pořádek měl být volný, ale tak to samozřejmě nedopadlo. Režie se chopil Macke s Trojlístkem. A neplatilo to jen o Philipovi. Zabrali si pro sebe čelo stolu a krátkými povely typu „Carle!“, „Alvo, pojď k nám!“ a „Tady, Milosi!“ se postarali o to, aby osazenstvo sedělo podle popularity, která setrvale klesala až k opačnému konci stolu. Kde se nacházela Julia.

Jídlo ušlo. Nijak zvlášť teplé a nijak zvlášť dobré, ale na tom nezáleželo, protože Julia stejně byla moc napnutá na to, aby něco snědla. Už brzy. Za chvíli se to dozvedí.

Už s nimi tu jejich hru nebude hrát. Nepřijme svou starou roli.

Rozhovor na jejich straně stolu vázl. Všichni v tom uměli chodit, rozhodně už zažili studentské večírky, plesy, či jak se tomu všemu říká, zvládali zdvořile konverzovat, jenže to byli cizí lidé, kteří měli společnou jednu jedinou věc: tři roky, kdy se denně vídali, aniž by se o to někdo z nich prosil, a přitom po oněch časech od té doby ani nevzdechli. Jenže teď jsou v tom zpátky. A horší už to být nemůže.

Ubožáci. Všichni. Naprostí ubožáci.

Julia proseděla mlčky celou večeři. Chystala se. Čekala na správnou příležitost. Když se objevila obsluha s další kávou, vstala. Chvilku přemýšlela, jestli nemá poklepat lžičkou o prázdnou sklenku, ale nakonec to neudělala. Jen odsunula židli, vztyčila se a beze slova stála. Všimla si, jak spolužáci sedící nejbliž pokukují nejdřív po sobě navzájem a potom zvědavě upřeli oči na ni. Že by se Julia chystala pronést řeč? To by člověk nečekal. Potom někdo zasyčel, ať všichni zmlknou, a ruch postupně utíchal, až na hlouček v rohu. Macke, Trojlístek a pár dalších, které pro dnešní večer přijali mezi sebe. Philip je okřikl, a když se k němu podnapilý Macke otočil, kývl směrem k opačnému konci stolu. K ní.

„Co to má být, kurva, ty chystáš proslov?!“ zahulákal Macke, zvedl sklenku a přitom se mu podařilo polít jak sebe, tak Janet. „Sklapněte, Julia chce něco říct. Držte huby!!“

Úplné ticho se neudělalo, Janet se dál hihňala a Emma se ji hlasitým šepotem pokoušela umravnit. Macke obě znovu vyzval, ať zavřou klapačku, a upíral skelné oči na ni.

Julia mlčky stála. Bylo to jako ve snu, a přece jinak.

Místo, obličej, zvuky, pachy, všechno bylo jinak, ale to na tom nebylo to nejhorší. Necítila se totiž jako ve snu. Ani trochu.

Viděla Mackeho, vzpomínala si na ten zastřený pohled přímo před sebou, teplý, zatuchlý dech, bolest, ponížení, ale na rozdíl od snu v ní vzpomínky tentokrát nic nezažehly. Nedoaly jí sílu.

Naopak si připadala maličká.

Ustrašená, nejistá, bezvýznamná.

„Tak řekneš něco, nebo ne?“ křikl na ni Macke přes stůl prostřený bílým ubrusem. „Nebo tam budeš jenom tak stát, ty přišero vodbarvená?“

„Chci něco říct...“ spustila Julia, když utichl smích, který vzbudila poznámka o odbarvené přišeře. „Chci říct něco o tobě.“

Znovu se odmlčela. Všechny ty obličej, Janetin chichot v pozadí, někteří se začali odvracet, protože jim začínalo být trapně. Snad tušili, kam tím Julia míří. Jisté se to tehdy před deseti lety rozkřiklo.

„Co chceš o mně říct?“ promluvil Macke. Zdá se jí to, nebo zní jeho hlas najednou ostřeji? Jako by v sobě skrýval výhrůžku, aby nezacházela příliš daleko a nekazila mu večer. Julia si rázem připadala ještě menší.

„Tak to vyklop, nebo si sedni, krávo jedna zasraná.“

Julia promluvit nedokázala, ale nedokázala se ani posadit.

Beze slova odešla z místnosti. Zaslechla, jak Macke za jejími zády něco řekl, ale neslyšela co. Srdce jí bušilo až v uších. Trojlístek se chechtal. A rozhodně nebyl sám. Připadalo jí, jako by ji smích vyprovázel prázdným tanečním sálem až na terasu, která se táhla podél celé jedné strany hotelu. Julia za sebou zavřela skleněné dveře. Udělala několik kroků směrem k nízkému dřevěnému zábradlí a ztěžka oddechovala. Když sahala po krabičce cigaret, všimla si, že se jí třesou ruce. Zapálila si a s povzdechem vydechla kouř. Jak jen mohla být takhle hrozně pitomá? Co si o sobě vůbec myslela? Čeho tím chtěla docílit? Do očí jí vhrkly slzy. Jen další důkaz její slabosti. Hřbetem ruky je vztekla otřela.

„Jak jsi na tom?“

Julia se prudce otočila. Stál tam Rasmus a v tmavých očích se mu zračila účast.

„Dobrý, jenom že... jsou to takoví ubožáci.“

„Jsou namol.“

„O to nejde. Jde o celou tu šaškárnu; proč se jako máme scházet? Vždyť nemáme nic společného a všichni jsou furt stejní jako před deseti lety. Nezměnilo se vůbec nic. Nikdo nemá kuráž na to, aby dospěl, nějak vyrostl, prostě nic. Je mi z toho úplně na blití, do prdele!“

Což byla pravda, ovšem ne celá. Totéž cítila i k sobě. Protože zbaběle vycouvala. Promarnila šanci. Protože ji vůbec napadlo, že by nějakou šanci mohla mít.

„Nezbylo ti ještě cigo?“

Rasmus si z krabičky, kterou mu Julia nabídla, vyndal cigaretu a nechal si připálit. Přitom ji clonil rukama, aby ji chránil před větrem. Šlo z něj teplo. Zvláštní, vidět ho s cigaretou. Stal se z něj fakt pěkný kluk, došlo Julii najednou. Nikdy dřív o něm v téhle souvislosti neuvažovala. Ani k tomu nebyl důvod. Býval to jen Rebečín mladší brácha, co se jim motá pod nohy a upřímně řečeno je pěkně otravný. Pořád za nimi dolézal, nenechal je na pokoji, a jakmile provedly nějakou hloupost, utíkal to vyzvonit mámě.

„Proč jsi sem teda chodila?“ zeptal se a zašlukoval. „Přece jsi mohla čekat, že to takhle dopadne.“

„Měla jsem něco v plánu.“

„A co?“

Julia zavrtěla hlavou. Myšlenky na pomstu a zadostiučinění se jí teď jevily tak dětinské, jen jako naivní, zbožné přání. Něco jako chtít jednorožce nebo třeba Nobelovu cenu.

„Ale nic, byla to blbost.“

Rasmus se dál nevyptával. Podle všeho vytušil, kdy ona doopravdy nechce mluvit. Dobrá vlastnost. Mlčky stáli u zábradlí a pokuřovali. Zvedla oči k obloze. Nebe bylo poseté hvězdami.

„Sluší ti to.“

„Cože?“

Otočila se k němu. Nepřeslechla se? Dělá si z ní legraci? Nic tomu nenasvědčovalo.

„Jsi hezká. Máš dobrý hadry a taky se mi líbí tvoje vlasy. Vypadáš jako ta holka ze *Scotta Pilgrima proti zbytku světa*.“

„Nevím, co to je.“

„Film. Teda nejdřív seriál, ale ty jsi podobná tý holce z filmu.“

„Aha.“

„No.“

Dál beze slova kouřili. Julii to vyhovovalo. On v každém ohledu vypěl, ale přesto to byl známý, znal ji, věděl, jaká je, a přijímal to.

„A co doma?“ zeptala se Julia. Nesnažila se jen prolomit ticho, uvědomila si, že ji to skutečně zajímá.

„Dobrý.“ Rasmus vyfoukl kouř a pokrčil rameny. „Víš, že se máma s tátou rozvedli?“

„Ne.“

„Před čtyřma lety. Nesrovnali se s její smrtí.“

A co ty, blesklo Julii hlavou. Podle mě ses s tím nevyrovnal ani ty.

„To je škoda,“ opáčila raději. „Ale jinak se mají dobře?“

„Táta má novou známost, ale jinak si myslím, že se oběma vede celkem fajn.“

„Tak je pozdravuj.“

„Vyřídím. Jak dlouho se zdržíš ve městě?“

„Zatím nevím.“

„Jsi tu zítra?“

„Možná. Proč?“

„Nechceš někam zajít?“

Střetli se pohledem. Vlídne oči byly plné naděje a očekávání. Přesně tak si je pamatovala z doby, kdy chodíval k Rebece do pokoje s otázkou, co dělají a jestli ho vezmou s sebou.

„Jasně, proč ne.“

Minimálně tři metry. Ba ne, bude to víc.

Vanja se na kancelářské židli opřela a chvíli se kochala impozantní výškou stropu. Byla to bezkonkurenčně nejhezčí kancelář, kterou jim kdy během služební cesty přidělili. Klenutý strop byl omítnutý, stěny zdobily barokní tapety a zhruba do jednoho metru od podlahy je doplňoval bílý dřevěný obklad. Masivní kazetové dveře se mohly pyšnit širokými vyřezávanými zárubněmi a podlahu pokrývaly parkety. Dům kdysi určitě budovali, aby sloužil jiným účelům — jako škola, nemocnice, sídlo protialkoholního spolku nebo něco podobného. Cynicky řečeno by nikdo nevynaložil tolik času, péče a peněz na policejní stanici. A to ani počátkem dvacátého století, kdy ho podle Vanjina odhadu stavěli.

Tedy plus minus třicet let, o architektuře Vanja doopravdy nevěděla vůbec nic, ale připadal jí starý.

Starý a přívětivý.

Cítili se tam dobře.

Do značné míry to byla zásluha Kristy Kyllönenové. Ona požádala o pomoc o je, což jim práci vřadycky usnadnilo, a díky ní si po příjezdu mohli zřídit základnu v této prostorné místnosti ve druhém patře velké žluté budovy policejní stanice. Krista byla žena kolem čtyřicítky, o hlavu vyšší než Vanja a tmavé vlasy měla na temeni stočené do drdolu. Usměvavá, zelenooká a působila sportovně, téměř atleticky. *Tu by se Sebastian určitě pokusil dostat do postele*, napadlo Vanju. Tenkrát, v časech, kdy se neustále snažil vetřít na kriminálku. Od té doby uběhlo několik let, Uppsala byla jeho posledním případem a potom se dal dohromady s Ursulou. Kdoví, jestli mu to bránilo v dalších postelových eskapádách, nicméně Ursula působila spokojeně, a tak se tím Vanja hlouběji nezabývala.

Krista jim ochotně dala k dispozici všechno, o co požádali — poskytla jim dvě civilní policejní auta, zodpověděla

veškeré otázky, pomohla jim zorientovat se v případě a hned jim předložila dosud zjištěné poznatky.

Jak se ukázalo, bylo jich pomálu.

Zdejší policie za to nemohla, přestože Ursula se — jak bylo jejím zvykem — soukromě pohoršovala nad její neschopností. Snad pomůže, že jsou tu a že se mohou sami pustit do ohledání místa činu. Krista jim také představila své kolegy a jednu z policistek, Saru Gavrilisovou, jim vybrala coby styčného důstojníka. Ať už budou potřebovat cokoli, stačí se obrátit na Saru. A pokud by jim snad nemohla pomoci ona osobně, bude vědět, na koho je odkázat. Vanje chvilkově přišel na mysl Thomas Haraldsson, policista, který dostal před mnoha lety podobný úkol během vyšetřování ve Västeråsu, a ten největší neumětel, jakého kdy potkala. Jakýmsi podivným řízením osudu se později stal ředitelem věznice v Lövhaze a znovu na sebe narazili při vyšetřování, které se týkalo sériového vraha Edwarda Hindeho. Od té doby už s Haraldssonem zaplatpánbůh neměla co do činění. A Sara Gavrilisová, stejně jako její nadřízená, působila dojmem velice schopného člověka.

Vanja znovu letným pohledem zkontrolovala monitor. O třetí vraždě se celkem pochopitelně obsáhle psalo. Senzační novinové titulky hlásaly, že se z Karlshamnu stalo město strachu, a i když to tak zatím nebylo, tušila, že to zanedlouho platit začne. O to už se média, sociální sítě a skutečnost, že tu řadí ostřelovač, postarají.

Carlos, který seděl nejbliž u dveří, vstal a zamířil k ní. Jakmile uviděla jeho výraz, hned uhodla, že pro ni nemá dobré zprávy.

„Nech mě hádat,“ předešla ho, když před ni položil několik stránek ze spisu. „Měla na krku trestní oznámení a vyšetřování, ale nikdy ji neodsoudili.“

„Přesně,“ potvrdil jí Carlos. „Dvakrát za posledních devět let. Sňatkové podvody.“

Vanja se napřímila a začala materiál procházet. Bylo jí celkem jasné, co tam najde. Žena se sblíží s mužem, něco si s ním začne, a když vztah posléze ukončí nebo se vytratí, přijde dotyčný o velkou sumu peněz.

Jako první na ni podal trestní oznámení muž z Trelleborgu, Angelica z něj prý podvodně vylákala šest set tisíc korun. Vanja otočila stránku. Dalšího oznamovatele z Växjö, o čtyři roky později, vyšel vztah na čtyři sta padesát tisíc. Jinými slovy něco přes milion. Za devět let. Buď měla Angelica Carlssonová nějaký další zdroj příjmů bokem, nebo všechny její oběti podvod nenahlásily. Patrně bude platit druhá možnost. Mnoho lidí se přes takovou hanbu nedokáže přenést. Připadají si hloupě, že se nechali ošálit a trik neprohlédli. Nejsou s to zbavit se pocitu, že si za to můžou sami. Vanja věděla, že by takhle uvažovat neměla, ale v duchu s tím do jisté míry souhlasila. Dalo by se přece čekat, že když vás nová známost požádá o velkou půjčku, náhlou investici do nového podniku nebo po vás chce, abyste jí ručil svým majetkem, rozsvítí se varovná kontrolka.

„Tehle druh zločinů nesnáším,“ prohlásil Carlos s důrazem. „Když někdo zneužívá dobroty druhých lidí.“

„Jo, je to nepříjemné,“ souhlasila Vanja, a když uviděla, jak se Carlos rozohnil, byla ráda, že si své názory nechala pro sebe.

„Je to neomluvitelné. Stejně jako podvodníci, co lákají důchodce na nákup bitcoinů nebo jim z počítače vytahají prachy. Supi jedni odporní!“

Vanja k němu zvedla oči. Hněv v jeho hlase dával tušit, že něco podobného zažil buď on sám, nebo někdo z jeho blízkých. Vypytávat se nehodlala, pokud jí o tom Carlos chce říct, ať s tím začne první.

„Dobře, díky,“ podotkla a odložila papíry stranou. „Zkus, jestli nenajdeš nějakou spojitost mezi Angelikou a těmi zbývajícimi dvěma.“

„Myslíš kromě toho, že všechny vyšetřovala policie, případně je zprostil obžaloby soud?“

„Přesně tak.“

„Jasně.“

„Děkuju.“

Vanja se znovu opřela. Vyklubal se tu náznak motivu. Přínejhorším by mohli hledat samozvaného vykonavatele spravedlnosti, mstitele bezpráví, který trestá lidi, na něž je zákon krátký. Doufala tedy, že to tak není, protože v takovém případě by neměli nejmenší šanci přijít na to, kde útočník udeří příště a koho si vybere za cíl. Lidí, které v minulosti vyšetřovala policie, ale pak byli z různých důvodů zproštěni viny — nejčastěji kvůli chybějícím důkazům —, je víc, než by člověk čekal.

A Karlshamn v tomto ohledu nebyl výjimkou.

Do místnosti vstoupil Billy a Vanje se rázem nepatrně zlepšila nálada.

„Prosím tě, řekni, že mi neseš nějakou dobrou zprávu,“ řekla s úsměvem, když Billy přišel blíž.

„A co je podle tebe dobrá zpráva?“

„Že Dick má za sebou kurz pro armádní ostřelovače, dlouhou historii násilnického chování a minulý týden si koupil jízdenku do Karlshamnu, přičemž už víme, ve kterém hotelu bydlí.“

„Tak v tom případě ne,“ oplatil jí Billy úsměv. „Žádného Dicka jsem totiž v Angeličině okolí nenašel.“

„Aha.“

Ne že by to bylo kdovíjaké překvapení po tom, co se před chvílí dozvěděla od Carlose, ale Vanja přesto pocítila záchvěv zklamání.

„Co jsem zjistil, tak nikdy byt v Göteborgu nevlastnila,“ pokračoval Billy. „Ani s Dickem, ani s nikým jiným.“

„A bydlela tam vůbec?“

„Nikdy tam nebyla úředně hlášena.“

„Carlos na ni našel dva sňatkové podvody,“ vysvětlila Vanja Billymu a kývla k protokolu na stole. „Takže budeme vycházet z toho, že si Dicka vymyslela, aby z toho nového přítele vytáhala peníze?“

„Podle Nilse jí Dick vyhrožoval, že ji udá na financák a na policii. Zní to jako klasický plán, jak si někoho zpracovat, aby ti půjčil.“

„To je fakt.“

„Odsouzená nebyla?“ zajímal se Billy a sáhl po materiálech, které přinesl Carlos. Vanja pochopila, že se v duchu také zabývá možností samozvaného mstitele bezpráví.

„Ne.“

Billy materiál zběžně prohlédl a zamýšleně ho vrátil zpátky.

„Nad čím dumáš?“ zeptala se Vanja.

„Řekněme, že je tu opravdu někdo, kdo chce vzít zákon do svých rukou,“ začal Billy a poškrábal se ve vousech. Carlos vstal a přistoupil blíž, aby lépe slyšel. „V tomhle městě přece musejí existovat lidi, co provedli horší věci než tihle tři. Jasně, při té nehodě autobusu byli mrtví, ale ti zbylí dva? Lehké ublížení na zdraví, krádeže a teď podvody?“

„Ty si myslíš, že je spojuje něco jiného,“ vložil se do hovoru Carlos.

„Musí to tak být, ne?“

„Dobře, tak zjistíme, co to je,“ prohlásila Vanja, ale hned jí došlo, že něco takového se lehko řekne, ale podstatně hůř provádí. Oba kolegové však vážně přikývli a zamířili zpět na svá místa. Vanja se rozhodla zavolat Ursule, jestli se něco ne-našlo u Angeliky doma. Vytáhla z kapsy telefon, ale než stačila vytvočit číslo, ozvalo se ode dveří zaklepání.

„Omlouvám se, že ruším, ale máte tady návštěvu.“

Přítomná trojice se otočila ke dveřím, jimiž za Sarou Gavrilišovou právě vcházel muž mezi padesáti a šedesáti lety. Měl holou hlavu, brýle s kovovými obroučkami a oblečený byl do saka, kostkované košile s rozhalenkou a plátěných kalhot.

Vanja upřela na Saru tázavý pohled a vstala. Nejspíš musí být nějaký důvod, že hosta vedou až k nim do kanceláře a nenechají ho čekat v recepci.

„To je Herman Göransson, předseda místní obecní rady,“ Sara pokynula směrem k příchozímu. „Vanja Lithnerová ze Státní komise pro vyšetřování vražd, která řídí vyšetřování.“

Paráda, ještě tohle, pomyslela si Vanja, zatímco šla s úsměvem a nataženou rukou návštěvu pozdravit. Musela si přiznat, že občas jí Torkel doopravdy hodně chybí.

Okny pronikala dovnitř záře časného jarního slunce.

Měl bych je umýt, napadlo Sebastiana, zatímco žena před ním dál mluvila. Už patnáct minut rozváděla téma, kolem něhož se jejich rozhovory poslední tři měsíce točily: svou už dávno mrtvou kočku jménem Prskavka.

„Každému je to jedno a nikdo mě nebere vážně. Málem jako bych se měla stydět, že pro svou kočičku truchlím.“

Anně-Claře Wernerssonové bylo něco přes čtyřicet a ve skutečnosti se potřebovala vyrovnat s faktem, že ji před pár lety opustil manžel a dcera s ní v podstatě přerušila styky. Ovšem pokud se chce vybavovat o své mrtvé kočce, jen ať mluví. Za patnáct set týdně bokem do kapsy byl Sebastian ochoten nako naslouchat čemukoli.

Potřeboval nějaký příjem.

Peníze zděděné po matce už došly, nepracoval, přednášel jen sporadicky a poslední kniha se neprodávala tak dobře, jak doufal, takže oprášil svou psychologickou licenci a znovu si otevřel praxi. Teď zahnal myšlenky na mytí oken a naklonil se k Anně-Claře. Ať si za tuhle hodinovou taxu přijde taky

trochu na své. Zahleděl se jí do očí a dopřál jí onu pozornost, které se jí, jak pochopil, jinak vůbec nedostávalo.

„Anno-Claro, nestarejte se o ostatní, ale o sebe. Prskavka pro vás byla důležitá a měla byste ji oplakávat způsobem, jaký vyhovuje vám. Zanesla jste jí na hrobeček květiny, jak jsme si říkali?“

Anna-Clara zaníceně přikyvovala.

„Udělala jsem to přesně, jak jste řekl.“

„To je dobře. Jde tu o skutečný zármutek, který je potřeba prožít, jenže někteří lidé prostě nedokážou pochopit, jaké to je, přijít o milovaného mazlíčka. Proto je důležité, abyste se osmělila a mluvila o tom se mnou,“ pokračoval, opřel se a myšlenky mu zalétly zpátky k oknům. Vážně jsou upatlaná. Anna-Clara si dál vedla svou. Měla v sobě přitažlivou křehkost a v bývalém životě už by se ji s úspěchem pokusil svést.

Ale to už neplatilo.

Teď už to nešlo a nebylo to ani žádoucí.

Zhruba před třemi lety se několik příšerných měsíců hrozil toho, že jedno z jeho postelových dobrodružství by s sebou mohlo nést následky, na které se ani neodvažoval pomyslet. Po Uppsale se svými aférkami skoncoval a navázal vážnější vztah s Ursulou.

Doopravdy našel rovnováhu.

Pěstoval těch několik málo blízkých vztahů, které úplně nezničil, a nepotřeboval je tedy budovat od začátku.

Na kriminálku by se vrátit nemohl, i kdyby chtěl. To mu Vanja po nástupu do funkce dala najevo naprosto jasně a možnost, že změní názor, byla téměř vyloučena. Ale to nevadilo. Potřeboval, aby mu někdo vymezoval hranice a občas zavřel dveře před nosem. Jeho život až příliš dlouho žádné mantinely neměl, a s tím je teď konec. Tak to chtěl. Chce se změnit. Navíc mu připadalo, že se mu to povede, protože získal tu vůbec nejdůležitější věc.